

ĢENERĀLADVOKĀTA FILIPA LEŽĒ
[PHILIPPE LÉGER] SECINĀJUMI,

sniegti 2004. gada 19. maijā¹

1. Šīs apelācijas konteksts ietver pieteikumu kā Kopienas preču zīmi reģistrēt krāsu kā tādu. Sabiedrība *KWS Saat AG*² apelācijas sūdzību cēla par Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesas 2002. gada 9. oktobra spriedumu lietā *KWS Saat/ITSB* (oranžās krāsas nianses)³. Ar šo spriedumu Pirmās instances tiesa daļēji noraidīja *KWS* prasību sakarā ar Iekšējā tirgus saskaņošanas biroja (preču zīmes, paraugi un modeļi) (ITSB)⁴ Apelāciju otrās padomes 2000. gada 19. aprīlī pieņemto lēmumu (lieta R 282/1999-2), ar kuru tika noraidīts pieteikums kā Kopienas preču zīmi reģistrēt oranžu krāsu kā tādu attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, kas galvenokārt ir saistīti ar lauksaimniecības sēklām⁵.

2. Tātad šajā lietā Tiesai no jauna jāizvērtē jautājums par krāsas kā tādas reģistrāciju kā preču zīmi, par ko tā pēc Pārsūdzētā sprieduma Padomes Pirmās direktīvas

89/104/EEK ietvaros⁶ jau sprieda 2003. gada 6. maija spriedumā lietā *Libertel*⁷ un ar ko tā saskārās arī lietā *Heidelberger Bauchemie*⁸.

I — Atbilstošās tiesību normas

3. Padomes Regula (EK) Nr. 40/94 paredz materiālos un procesuālos noteikumus attiecībā uz Kopienas preču zīmes reģistrēšanu, kas ir piemērojami šajā gadījumā⁹.

4. Regulas 4. pants nosaka, kādi apzīmējumi var veidot Kopienas preču zīmi. Atbilstoši šim pantam, Kopienas preču zīmi var izveidot no "visiem apzīmējumiem, ko var attēlot grafiski, jo īpaši no vārdiem — tostarp personvārdiem — modeļiem, burtiem, cipariem, preču vai to iepakojuma formas, ar nosacījumu, ka tās ir atšķiramas starp dažādu

1 — Oriģinālvaloda — franču.

2 — Turpmāk tekstā — "KWS".

3 — T 173/00, *Recueil*, II-3843. lpp. (turpmāk tekstā — "Pārsūdzētais spriedums").

4 — Turpmāk tekstā — "Birojs".

5 — Turpmāk tekstā — "Apstridētais lēmums".

6 — 1988. gada 21. decembra Direktīva, ar ko tuvinā dalībvalstu tiesību aktus attiecībā uz preču zīmēm (OV 1989, L 40, 1. lpp., turpmāk tekstā — "Direktīva").

7 — C-104/01, *Recueil*, I-3793. lpp.

8 — Lieta C-49/02, ko izskata Tiesa.

9 — Grozītā 1993. gada 20. decembra Regula par Kopienas preču zīmi (OV 1994, L 11, 1. lpp.) (turpmāk tekstā — "Regula").

uzņēmumu precēm un pakalpojumiem [ka ar šo apzīmējumu palīdzību iespējams parādīt viena uzņēmuma preču un pakalpojumu atšķirību no citu uzņēmumu precēm un pakalpojumiem].”

5. Regulas 7. panta 1. un 3. punkts attiecas uz absolūtu atteikuma pamatojumu. Tas nosaka:

“1. Neregistrē:

[..]

b) preču zīmes, kam nav atšķirīgu īpašību [atšķirtspējas];

[..]

3. Šā panta 1. punkta b), c) un d) apakšpunktu nepiemēro, ja preču zīme tās izmantošanas rezultātā ir kļuvusi atšķirīga [ieguvusi atšķirtspēju] attiecībā uz precēm vai pakalpojumiem, par ko reģistrācija ir pieteikta.”

6. Regulas 73. un 74. pants ietilpst IX nodaļā, kas attiecas uz procesuāliem noteikumiem. Lēmumu pamatojumam ir veltīts 73. pants, kas nosaka, ka “Biroja lēmumos norāda to pamatojumu” un ka “lēmumi balstās tikai uz tādiem iemesliem vai pierādījumiem, par ko attiecīgajām pusēm ir bijusi iespēja iesniegt savus apsvērumus”.

7. Regulas 74. panta 1. punktā noteikts, ka “lietas izskatīšanas procesa laikā Birojs izskata faktus pēc savas iniciatīvas, tomēr lietas izskatīšanas procesos, kas attiecas uz relatīvu pamatu reģistrācijas noraidīšanai, Birojs aprobežojas ar faktu, pierādījumu un argumentu, ko puses iesniegušas, pārbaudi”.

II — Fakti un process

8. 1998. gada 17. martā *KWS* iesniedza Birojam pieteikumu kā Kopienas preču zīmi reģistrēt oranžu krāsu kā tādu. Šis reģistrācijas pieteikums tika noformēts, norādot oranžas krāsas taisnstūrains laukumu vietā, kas iesnieguma veidlapā paredzēta preču zīmes apzīmējumam, un apzīmējumu “oranžs (HKS7)” — aprakstam paredzētajā vietā.

9. Šī reģistrācija tika pieteikta attiecībā uz precēm un pakalpojumiem, no kuriem pirmās ietilpst Nicas klasifikācijas¹⁰ 7., 11. un 31. klasē, un otrie — minētās klasifikācijas 42. klasē. Tie atbilst šādam aprakstam:

— “Sēklu apstrādes iekārtas, proti, attīrīšanai, kodināšanai, granulēšanai, šķirošanai, apstrādei ar ķīmikālijām, kvalitātes kontrolei un sijāšanai” (7. klase);

— “Sēklu žāvēšanas iekārtas” (11. klase);

— “Lauksaimniecības, dārzkopības un mežsaimniecības preces” (tās, kas ietilpst 31. klasē); un

— “Tehniski padomi un profesionālas konsultācijas augu kultūras jomas lietās, jo īpaši sēklu nozarē” (42. klase).

10. Ar 1999. gada 25. marta lēmumu Biroja pārbaudītājs noraidīja KWS reģistrācijas pieteikumu, pamatojot, ka oranžai krāsai kā tādai attiecībā uz norādītajām precēm un pakalpojumiem nepiemīt atšķirtspēja Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē.

11. Biroja Apelāciju otrā padome ar Apstrīdēto 2000. gada 19. aprīļa lēmumu noraidīja KWS iesniegto apelāciju un apstiprināja, ka pret reģistrācijas pieteikumu ceļams Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā paredzētais absolūtais atteikuma pamats.

12. Ar Pirmās instances tiesā 2000. gada 28. jūnijā iesniegto prasības pieteikumu KWS cēla prasību atcelt šo lēmumu.

III — Pārsūdzētais spriedums

13. KWS savas prasības atbalstam norādīja divus pamatus, no kuriem pirmais bija balstīts uz Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu un otrais — uz 73. un 74. panta neievērošanu.

¹⁰ — Pārskatīts un grozītais 1957. gada 15. jūnija Nicas Nolikums par preču un pakalpojumu starptautisko klasifikāciju preču zīmju reģistrācijas vajadzībām.

A — *Par pirmo pamatu, kas bija balstīts uz Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu*

14. *KWS* norādīja — sēklu ražotāji krāso preces, lai tās atšķirtu no konkurentu precēm, parasti lietotās krāsas ir zilās, dzeltenās vai sarkanās, nevis oranžās toņos un oranžās krāsas tonis, kura reģistrāciju tā piesaka, tātad uzreiz tiks uztverts kā norāde uz izcelsmi. Pretēji Apelāciju padomes norādītajam, nebūtu nepieciešams, lai šī krāsa paliek pieejama konkurentiem, jo tā būtu neierasta attiecīgajā nozarē. Attiecībā uz sēklu apstrādes iekārtām *KWS* norādīja, ka parasti lietotā krāsa ir sarkanā un ka šīs iekārtas atšķiras no parastām lauksaimniecības mašīnām¹¹.

15. Savā vērtējumā Pirmās instances tiesa vispirms norādīja, ka “krāsas kā tādas vai krāsu kā tādu kombinācijas spēj veidot Kopienas preču zīmi, ja tās ļauj atšķirt viena uzņēmuma preces vai pakalpojumus no cita uzņēmuma precēm vai pakalpojumiem”¹².

16. Tā norādīja — neraugoties uz to, ka kādam apzīmējumam piemīt vispārēja spēja veidot preču zīmi, tas nenozīmē, ka šai kategorijai piederošajiem apzīmējumiem obligāti ir atšķirtspēja Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē, un tādu atšķirtspēju var vērtēt tikai saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem tiek pieteikta reģistrācija, no vienas puses, un saistībā ar konkrētās sabiedrības daļas minētā apzīmējuma uztveri, no otras puses¹³.

17. Turklāt Pirmās instances tiesa uzsvēra — lai arī Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunktā netiek nošķirti dažāda veida apzīmējumi, “konkrētās sabiedrības daļas uztvere nav obligāti vienāda apzīmējumiem, kas sastāv no krāsas kā tādas, gadījumā, un vārdisku vai grafisku preču zīmju gadījumā, kas sastāv no apzīmējumiem, kuri nav atkarīgi no preču, ko tie apzīmē, veidola. Faktiski, ja sabiedrības daļai ir ieradums vārdiskās un grafiskās preču zīmes uzreiz uzskatīt par preces komerciālās izcelsmes identificējošu apzīmējumu, tas nav obligāti tieši tāpat, ja apzīmējums atbilst preces ārējam veidolam vai ja apzīmējumu veido tikai viena krāsa vai vairākas krāsas pakalpojumu sludināšanai”¹⁴.

11 — Pārsūdzētais spriedums (16. līdz 19. punkts).

12 — *Ibidem* (25. punkts).

13 — Turpat (26. un 27. punkts).

14 — Turpat (29. punkts).

18. Tā precizēja, ka šajā gadījumā konkrētā sabiedrības daļa bija īpaša sabiedrības daļa ar augstāku zināšanu un uzmanības limeni nekā sabiedrības daļa parasti, tomēr nebūdama speciāliste katras konkrētas preces jomā¹⁵.

pieteiktais apzīmējums neļauj konkrētajai sabiedrības daļai uzreiz un droši atšķirt prasītājas preces no tām, ko citi uzņēmumi krāsojuši citā oranžā tonī.

19. Runājot par lauksaimniecības, dārzkopības un mežsaimniecības precēm, kas ietilpst 31. klasē, un jo īpaši par sēklām, kas ir prasītājas sevišķi norādītā prece, Pirmās instances tiesa norādīja, ka konkrētā sabiedrības daļa varēja uztvert sēkļu krāsošanu, ja tā atšķiras no dabīgās krāsas, kā norādi uz izcelsmi, jo sēkļu izmērs neļauj piestiprināt vārdisku vai grafisku apzīmējumu un to mērķis — tikt iesētām zemē — nevedina domāt, ka krāsošanai ir dekoratīva nozīme¹⁶.

34. Pie tam pat pieņemot, ka šī krāsa nebūtu ierasta noteiktām sēkļu kategorijām, tādām kā kukurūzas vai biešu sēklas, uz ko prasītāja atsaucās tiesas sēdē, ir jānorāda, ka daži uzņēmumi tāpat lieto citas krāsas, lai norādītu, ka sēklas ir apstrādātas.

20. Turklāt Pirmās instances tiesa norādīja:

35. Šajā sakarā ir jāatgādina — kā tas tika norādīts iepriekš 31. punktā, konkrētajai sabiedrības daļai ir sevišķas zināšanas, kas ir vismaz pietiekami, lai zinātu, ka sēkļu krāsas var kalpot, lai norādītu, ka tās ir apstrādātas. Līdz ar to, kā to norādījusi Apelāciju padome, konkrētā sabiedrības daļa neuztvers reģistrācijai pieteikto krāsu kā norādi uz attiecīgo sēkļu komerciālo izcelsmi.

“33. Tomēr, kā to konstatēja Apelāciju padome Apstrīdētā lēmuma 18. punktā, krāsu, ieskaitot pieteiktā oranžā toņa vai tam ļoti līdzīgu toņu, izmantošana attiecībā uz šīm precēm nav reta. Tāpēc

36. Šo secinājumu negroza prasītājas arguments, saskaņā ar kuru krāsai, kas pieteikta attiecībā uz šīm precēm, nav tehniskas nozīmes sēkļu sagatavošanā.

15 — Turpat (31. punkts).

16 — Turpat (32. punkts).

37. Ņemot vērā krāsu vispārēju izmantošanu tehniskiem nolūkiem attiecīgajā nozarē, konkrētā sabiedrības daļa nevar uzreiz noraidīt pieņēmumu, saskaņā ar kuru oranžā krāsa tiek lietota vai var tikt lietota, lai norādītu, ka sēklas ir apstrādātas. Līdz ar to, ja konkrētā sabiedrības daļa iepriekš nav informēta, tā nevar secināt, ka pieteiktā oranžā krāsa ir norāde uz sēklu komerciālo izcelsmi.

38. Turklāt preču zīmes reģistrācijas pieteikums neaprobežojas ar cukurbiešu un kukurūzas sēklām, līdz ar to tas jāvērtē saistībā ar sēklām vispār kā attiecīgo lauksaimniecības preču, kas minētas preču zīmes reģistrācijas pieteikumā, kategorijas piemēru, nevis saistībā ar konkrētā gadījumā specifiski norādītām sēklām.”

21. Kas attiecas uz apstrādes iekārtām, kuras ietilpst 7. un 11. klasē, Pirmās instances tiesa nolēma, ka šīs preces pieder lauksaimniecības mašīnu vispārējai kategorijai, ka prasītāja neizvirzīja pierādījumus, lai uzskatāmi parādītu, ka minētās iekārtas ietilpst īpašā mašīnu kategorijā, kam krāsas parasti nelieto, un ka par konkrēto sabiedrības daļu tātād ir uzskatāms lauksaimniecības mašīnu vidusmēra patērētājs¹⁷.

22. Pirmās instances tiesa no tā secināja:

“40. Šo apsvērumu kontekstā Apelāciju padome Apstrīdētā lēmuma 21. punktā pamatoti ir secinājusi, ka nereti sastopamas mašīnas, kas ir šādā krāsā vai līdzīgā tonī. Līdz ar to ir jāsecina — tā kā oranžā krāsa ir parasta, tā neļauj konkrētajai sabiedrības daļai uzreiz un droši atšķirt prasītājas iekārtas no mašīnām, kas ir krāsotas līdzīgā oranžā nokrāsā, bet kam ir cita komerciāla izcelsme. Tāpēc konkrētā sabiedrības daļa reģistrācijai pieteikto krāsu uztver drīzāk kā attiecīgo preču vienkāršu apdares elementu.”

23. Runājot par pakalpojumiem, Pirmās instances tiesa, pirmkārt, norādīja, ka krāsa nav piemērojama pakalpojumam kā tādām, kas pēc būtības ir bezkrāsu, un tam nepiešķir nekādu būtisku vērtību, tāpēc konkrētā sabiedrības daļa var atšķirt attiecīgās krāsas izmantošanu, kas ir vienkārši dekoratīvs elements, kā norādi uz pakalpojuma komerciālo izcelsmi¹⁸. Otrkārt, tā nolēma — tā kā nav pierādīts, ka attiecīgā krāsa veic citas funkcijas, konkrētā sabiedrības daļa var to viegli un uzreiz iegaumēt kā atšķirtspējīgu apzīmējumu attiecībā uz norādītajiem pakalpojumiem. Turklāt tā norādīja — tā kā minētā krāsa atbilst specifiskai niansei, neskaitāmas krāsas paliek pieejamas identis-

17 — Pārsūdzētais spriedums (39. punkts).

18 — Pārsūdzētais spriedums (42. punkts).

kiem vai līdzīgiem pakalpojumiem. No tā Pirmās instances tiesa secināja, ka attiecīgā krāsa spēj konkrētajai sabiedrības daļai ļaut atšķirt attiecīgos pakalpojumus no tiem, kam ir cita komerciālā izcelsme¹⁹.

24. Pirmās instances tiesa secināja, ka pamats, kas ir balstīts uz Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu, ir atzīstams attiecībā uz pakalpojumiem un noraidāms attiecībā uz precēm.

B — Par otro pamatu, kas bija balstīts uz Regulas 73. un 74. panta pārkāpumu

25. Pirmās instances tiesa prasītājas argumentus izklāstīja šādi:

“48. Prasītāja uzsver, ka Regulas (EK) Nr. 40/94 73. pants uzliek pienākumu Birojam pamatot savus lēmumus. Šis pienākums liek administrācijai rūpīgi sagatavot lēmumu, izpētot faktus.

49. Prasītāja uzsver, ka nav saņēmusi dokumentus, uz kuriem Birojs balstījies, pieņemot lēmumu, un tas traucē pārbaudīt veiktās izpētes atbilstību, saprast argumentāciju un tās pamatotību un, iespējams, apstrīdēt no tās izdarītos secinājumus. Līdz ar to prasītāja uzskata, ka tai ir liegtas tiesības tikt uzklautai un iespēja ierobežot reģistrācijas pieteikumā iekļauto preču un pakalpojumu sarakstu.

50. Turklāt, atbilstoši prasītājai, katram lēmumam saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 40/94 74. panta 1. punktu ir jābūt balstītam uz konkrētiem faktiem. Šajā gadījumā apstrīdētam lēmumam analoģu lēmumu pastāvēšana neizslēdz pieņēmumu pamatot lēmumu šajā lietā.”

26. Pirmās instances tiesa savā vērtējumā pirmkārt norādīja, ka Biroja pienākums norādīt lēmumu pamatojumu ir noteikts Regulas 73. panta pirmajā teikumā un ka šim pamatojumam nepieciešamības gadījumā ir jāļauj izprast reģistrācijas pieteikuma noraidījuma iemeslus un atbilstoši pārsūdzēt lēmumu, par kuru ir strīds²⁰. Tā nolēma, ka Apstrīdētajā lēmumā bija nepieciešamie elementi, kas ļauj prasītājai to saprast un apstrīdēt tā tiesiskumu²¹.

19 — Turpat (46. punkts).

20 — Pārsūdzētais spriedums (54. un 55. punkts).

21 — Turpat (56. punkts).

27. Otrkārt Pirmās instances tiesa norādīja, ka, atbilstoši Regulas 73. pantam, Biroja lēmumus var balstīt tikai uz tādiem pamatiem, par ko lietas dalībnieki ir varējuši izteikt savu viedokli. Tomēr tā norādīja, ka dokumenti, kas netika nosūtīti prasītājam, nav bijuši nepieciešami, lai saprastu Apstrīdēto lēmumu un lai prasītāja iespējami varētu izmantot savas tiesības ierobežot norādīto preču un pakalpojumu sarakstu. Tā noteica, ka prasītāja, ņemot vērā Apelāciju padomei iesniegto apelācijas pamatojumu, būtībā zināja argumentus un faktus, ko padome gatavojas pārbaudīt, lai atceltu vai apstiprinātu pārbaudītāja lēmumu, un līdz ar to prasītājam šajā sakarā bija iespēja izteikties. No tā Pirmās instances tiesa secināja, ka Apelāciju padome nav pārkāpusi Regulas 73. pantu²².

28. Turklāt, runājot par Biroja pienākumu pārbaudīt faktus pēc savas iniciatīvas saskaņā ar Regulas 74. panta 1. punktu, Pirmās instances tiesa noteica, ka Apelāciju padome ir pareizi pārbaudījusi un piemērojusi dažus nozīmīgus faktus, lai novērtētu attiecīgā apzīmējuma atšķirtspēju saistībā ar precēm un pakalpojumiem, kas norādīti reģistrācijas pieteikumā²³.

29. Tātad Pirmās instances tiesa atcēla Apstrīdēto lēmumu attiecībā uz pakalpojumiem, kas ietilpst 42. klasē, un noraidīja prasību pārējā daļā.

22 — Turpat (58. un 59. punkts).

23 — Turpat (60. punkts).

IV — Process Tiesā un lietas dalībnieku prasījumi

30. Ar apelācijas sūdzību, kas Tiesas kancelejā iesniegta 2002. gada 11. decembrī, *KWS* iesniedza apelāciju par Pārsūdzēto spriedumu. 2003. gada 3. martā Birojs nosūtīja Tiesai savu atbildes rakstu uz apelāciju. Replikas raksts un atbildes raksts uz repliku saskaņā ar Eiropas Kopienu Tiesas Reglamenta 117. pantu netika uzskatīti par nepieciešamiem. Taču lietas dalībnieku mutvārdu apsvērumi tika uzklauti 2004. gada 4. marta tiesas sēdē. Šīs tiesas sēdes laikā lietas dalībnieki varēja izteikt viedokli par sekām, kas šīs apelācijas ietvaros izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *Libertel*.

31. *KWS* prasījumi Tiesai ir šādi:

— atcelt Pārsūdzēto spriedumu tajā daļā, kur tā prasību noraida;

— atcelt Apstrīdēto lēmumu tajā daļā, kurā tas netika atcelts ar Pārsūdzēto spriedumu;

— piespriest atbildētājam atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

A — *Par pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu*

32. Lai gan Birojs savā atbildes rakstā uz apelāciju²⁴ norādīja, ka Pirmās instances tiesai tāpat bija jānorāda prasība attiecībā uz pakalpojumiem, tas neiesniedza pretapeļācijas sūdzību. Tā prasījumi Tiesai ir šādi:

1. Lietas dalībnieku argumenti

— noraidīt apelācijas sūdzību;

— piespriest prasītājam atlidzināt tiesāšanās izdevumus.

34. Ši pamata ietvaros *KWS*, no vienas puses, pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā nav ievērojusi Regulas 73. panta pirmā teikuma noteikumus, atbilstoši kuriem Biroja lēmumos norāda pamatojumu. Tā uzsver, ka saskaņā ar šo pienākumu Birojam nav vienīgi tīri formālā veidā jānorāda fakti, bet jāanalizē visu atbilstošo faktu saturs. Tādējādi Pirmās instances tiesa nav pietiekami novērtējusi šī pienākuma apjomu. Atbilstoši *KWS*, Apstrīdētais lēmums pakļāva riskam intelektuālā īpašuma pamattiesības, tāpēc prasītājam bija padziļināta interese, lai minētā lēmuma motīvi būtu saprotami, un šī lēmuma konteksts nesniedza nekādas norādes. Tātad, kas attiecas uz sēklām, *KWS* norāda, ka Birojs pamatoja lēmumu vienīgi ar fragmentu no sēklu krāsvielu ražotāja interneta lapas, kas ir nepietiekami, lai noliegtu attiecīgās krāsas atšķirspēju, neņemot vērā šajā lapā atrodamos reģistrācijai labvēlīgus fragmentus. Tāpat, runājot par mašīnu krāsu, Birojs ir balstījies uz vienkāršu apgalvojumu, nekonstatējot faktus.

V — Par apelāciju

33. Lai pamatotu savu apelāciju, apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda vairākus uz pārkāpumiem balstītus pamatus: pirmkārt, pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, otrkārt, tiesību tikt uzklaustītai pārkāpumu, treškārt, Regulas 74. panta, kas paredz faktu pārbaudi pēc savas iniciatīvas, pārkāpumu un, ceturtkārt, Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu. Es izvērtēšu katru no šiem pamatiem minētajā secībā.

35. No otras puses, *KWS* arī pārmet, ka Pirmās instances tiesa pati ir pārkāpusi

24 — 9. punkts.

pienākumu norādīt pamatojumu. *KWS* apgalvo, ka Pirmās instances tiesa nav pamatojusi Pārsūdzētā sprieduma 56. punktā izteikto apgalvojumu, saskaņā ar kuru Apstrīdētais lēmums ļāva prasītājam saprast reģistrācijas pieteikuma noraidījuma iemeslus.

prasītājas apelācijā, bet uz Eiropas Kopienų Tiesas Statūtu 36. panta noteikumiem, kas nosaka, ka spriedumos norāda pamatojumu, un kas ir piemērojams Pirmās instances tiesai saskaņā ar šo statūtu 53. pantu.

36. Birojs pamatā apgalvo, ka šie iebildumi tāpat kā citi pamati attiecībā uz procesu ir nepieņemami, jo tie tikai tiecas panākt Pirmās instances tiesai iesniegtā prasības pieteikuma atkārtotu izskatīšanu. Pakārtoti Birojs norāda, ka iebildumi nav pamatoti, jo Pārsūdzētais spriedums ir pietiekami pamatots un Pirmās instances tiesa pamatoti ir norādījusi, ka Apstrīdētais lēmums ietvēra būtiskos apsvērumus, ar kuriem tas tika pamatots.

38. Šī pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā nav pamatojusi Pārsūdzētā sprieduma 56. punktā izteikto apgalvojumu, saskaņā ar kuru "prasītājas rīcībā bija nepieciešamie fakti, lai saprastu Apstrīdēto lēmumu un apstrīdētu tā tiesiskumu Kopienų tiesā". Šis iebildums nav pamatots. Faktiski pietiek aplūkot apstrīdēto punktu, lai konstatētu, ka Pirmās instances tiesa pirms šī apgalvojuma norādīja uz Apstrīdētā lēmuma kopsavilkumu un ka tā izskaidroja, kāpēc ir nolēmusi, ka šādi norādītie minētā lēmuma elementi ir pietiekami, lai ļautu prasītājam saprast reģistrācijas pieteikuma noraidījuma iemeslus attiecībā uz katru norādīto preču un pakalpojumu kategoriju.

2. Vērtējums

37. Apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentācija, kas izvirzīta, pamatojoties uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, patiesībā ir sadalāma divos atšķirīgos pamatos. Vispirms, kas attiecas uz argumentāciju, saskaņā ar kuru Pirmās instances tiesa Pārsūdzētajā spriedumā pati pārkāpusi pienākumu norādīt pamatojumu, tā izriet no formālās prasības pamatot spriedumu. Šī argumentācija pamatojas nevis uz Regulas 73. panta pirmo teikumu, kā tas ir norādīts

39. Otrajā pamatā *KWS* pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā pieļāvusi tiesību kļūdu, Pārsūdzētajā spriedumā nolemjot, ka Apstrīdētais lēmums ir pietiekami pamatots. Iedibinātajā judikatūrā ir noteikts, ka Pirmās instances tiesas vērtējums pienākuma norādīt pamatojumu apjomam saistībā ar tajā

apstrīdētu lēmumu veido tiesību jautājumu, kas ir pakļauts Tiesas kontrolei apelācijas ietvaros²⁵. Tomēr tāpat kā Birojs uzskatu, ka arī šis iebildums nav pamatots.

tiesību normas, jo jautājums par to, vai akta pamatojums atbilst EKL 253. panta prasībām, ir jānovērtē ne tikai attiecībā uz tā teksta redakciju, bet arī uz akta kontekstu, kā arī visu tiesību normu kopumu, kas regulē attiecīgo jomu²⁶.

40. Jāatgādina, ka, atbilstoši Regulas 73. panta pirmajam teikumam, "Biroja lēmumos norāda to pamatojumu". Tādējādi šajā pantā attiecībā uz Biroju transponēts pienākums norādīt pamatojumu, kas attiecībā uz visiem Kopienu tiesību normatīvajiem aktiem noteikts EKL 253. pantā. Nesaskatu iemeslu domāt, ka Regulas 73. pantā noteiktā pienākuma norādīt pamatojumu apjomam jābūt atšķirīgam no tā, kas noteikts EKL 253. pantā. Šajā sakarā, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, EKL 253. pantā noteiktajam pamatojumam ir jābūt piemērotam attiecīgā akta veidam un skaidri un viennozīmīgi jāparāda iestādes — akta autora — argumentācija tā, lai ļautu ieinteresētajiem saprast veikto pasākumu pamatojumu un kompetentai tiesai veikt kontroli. Prasība norādīt pamatojumu jāvērtē, ievērojot konkrētā gadījuma apstākļus, jo īpaši akta saturu, norādīto pamatojumu veidu un adresātu vai citu tieši vai individuāli ar aktu skarto personu intereses saņemt paskaidrojumus. Nav vajadzīgs, lai pamatojumā tiktu izklāstīti visi atbilstošie fakti un

41. Augstāk minēto nosacījumu ievērošana Biroja lēmuma, ar kuru tiek noraidīts reģistrācijas pieteikums, gadījumā nozīmē, ka minētajā lēmumā skaidri norāda vienu vai vairākus Regulā paredzētus atteikuma pamatojumus, kā arī iemeslus, kuru dēļ šis viens vai vairāki pamatojumi ir piemērojami katrai preču vai pakalpojumu kategorijai, attiecībā uz kuriem preču zīmes reģistrācija ir pieteikta. Jautājums, vai, šādi norādot iemeslus, ir pietiekami, lai sasniegtu pienākuma norādīt pamatojumu divējādo mērķi, tas ir, ļaut pieteicējam iepazīties ar reģistrācijas pieteikuma atteikuma pamatojumu un Kopienu tiesnesim veikt tiesiskuma kontroli, ir jāvērtē, ievērojot katra gadījuma sevišķos apstākļus, jo īpaši starp pieteicēju un Biroju uzturētos sakarus attiecībā uz konkrēto preču zīmi, kā arī precēm un pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem reģistrācija ir pieteikta. Šo apsvērumu sakarā ir jāpārbauda, vai šajā gadījumā Pirmās instances tiesa pamatoti uzskatījusi, ka ar Apstrīdēto lēmumu nav pārkāpts ar Regulas 73. pantu uzliktais pienākums norādīt pamatojumu.

25 — 1997. gada 20. februāra spriedums lietā C-166/95 P Komisija/Daffix, *Recueil*, I 983. lpp., 24. punkts, kā arī 33.-38. punkts, un 1997. gada 20. novembra spriedums lietā C-188/96 P Komisija/V, *Recueil*, I 6561. lpp., 24. punkts.

26 — 1998. gada 2. aprīļa spriedums lietā C-367/95 P Komisija/Sytraval un Brink's France, *Recueil*, I-1719. lpp., 63. punkts, un 2000. gada 30. marta spriedums lietā C-265/97 P VBA/Flormex u.c., *Recueil*, I-2061. lpp., 93. punkts.

42. No Apstrīdētā lēmuma pārbaudes izriet — Apelāciju padome norādīja, ka uz reģistrācijas pieteikumu attiecas Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkts²⁷. Tāpat šī padome norādīja iemeslus, kuru dēļ šis absolūtais atteikuma pamatojums šajā gadījumā ir piemērojams. Vispirms tā atsaucās uz vispārējās kārtības apsvērumiem. No vienas puses, krāsai kā tādai nav atšķirtspējas, izņemot, ja tiek uzskatāmi parādīts, ka tā ir ieguvusi atšķirtspēju izmantošanas rezultātā, un, no otras puses, krāsām ir jāpaliek pieejamām visiem uzņēmumiem. Pēc Apelāciju padomes domām, tikai dažos apstākļos varētu atzīt, ka krāsai kā tādai ir atšķirtspēja²⁸.

43. Turklāt Apelāciju padome norādīja, kādēļ šādi sevišķi apstākļi šajā gadījumā nav apvienoti attiecībā uz reģistrācijas pieteikumā norādītajām precēm. Attiecīgā krāsa, kas ir “pamatkrāsa” un ir bieži sastopama tāda, kāda tā tiek pieteikta, vai ļoti līdzīgos toņos, nav neparasta attiecībā uz šīm precēm²⁹. Apelāciju padome precizēja, ka, runājot par sēklām, jau zināmu laiku sēklu ražotāji krāso šīs preces, lai norādītu, ka tās ir apstrādātas. Kā piemēru tā citēja fragmentu no sēklu krāsvielu ražotāja interneta lapas teksta. Tā norādīja, ka šajā nozarē izmantotās

krāsas ietver arī oranžo un ka, ņemot vērā šos apsvērumus, attiecīgie klienti šādu krāsu uztvertu nevis kā norādi uz preces izcelsmi, bet uz to, ka sēklas ir apstrādātas³⁰. Runājot par sēklu apstrādes iekārtām, tā norādīja, ka jau pārbaudītājs to konstatējis, ka nereti ir sastopamas šādas krāsas mašīnas³¹.

44. Visbeidzot Apelāciju padome uzsvēra: konkurenti ir ieinteresēti lietot šo krāsu, Birojam nav saistoši Vācijas kompetento iestāžu lēmumi šajā jomā, uz ko atsaucās prasītāja, un prasītāja nav pierādījusi, ka attiecīgā krāsa izmantošanas rezultātā būtu ieguvusi atšķirtspēju³².

45. Ņemot vērā šos faktus, uzskatu, ka Apstrīdētā lēmuma pamatojums bija pietiekams, lai ļautu prasītājai saprast tiesiskos un faktiskos iemeslus, kādēļ ir noraidīts oranžas krāsas kā tādas reģistrācijas pieteikums katrai no attiecīgo preču kategorijām un Pirmās instances tiesai veikt minētā lēmuma tiesis-

27 — 25. punkts.

28 — 14. punkts.

29 — 16. un 17. punkts.

30 — 18.–20. punkts.

31 — 21. punkts.

32 — 22.–24. punkts.

kuma kontroli. Tātad Pirmās instances tiesa nepieļāva tiesību kļūdu, lemjot, ka Apstrīdētā lēmuma pamatojums bijis saskanīgs ar Regulas 73. panta prasībām.

tiesa ir pārkāpusi noteikumu, saskaņā ar kuru iestādei, kas pieņem lēmumu, par kuru ir strīds, ir jānodrošina iespēja izteikt viedokli par visiem apstākļiem, kas var ietekmēt minēto lēmumu, un saskaņā ar kuru, lai pastāvētu tiesību tikt uzklausi tam pārkāpums, ir pietiekami, ja bez šī pārkāpuma vienkārši būtu bijis iespējams citāds lēmums.

46. Tādēļ uzskatu, ka pamati, kas ir balstīti uz pienākuma norādīt pamatojumu pārkāpumu, ir jānoraida kā nepamatoti.

48. Tāpat KWS norāda — ja šis dokuments tai būtu bijis nosūtīts, tā varētu darīt zināmus savus apsvērumus par tā saturu. Jo sevišķi tā varētu vērst uzmanību uz to, ka attiecīgajā interneta lapā bija izskaidrots — sēklu krāsošana tiek uztverta kā norāde uz izcelsmi.

B — Par tiesību tikt uzklausi tam pārkāpumu

1. Lietas dalībnieku argumenti

47. KWS norāda, ka šajā gadījumā Apelāciju padome Apstrīdēto lēmumu pamatojusi ar vienu dokumentu, proti, sēklu krāsvielu ražotāja interneta lapas fragmentu, un ka šis fakts pirmo reizi tika norādīts tikai minētajā lēmumā. Tātad Apelāciju padome ir pieļāvusi tiesību tikt uzklausi tam pārkāpumu. Pirmās instances tiesa nav uzsvērusi šo pārkāpumu un ir ņēmusi vērā vienīgi jautājumu, vai šie dokumenti ir bijuši nepieciešami Apstrīdētā lēmuma saprašanai. Tāpat tā ir maldīgi uzskatījusi, ka prasītāja pēc būtības zināja faktus, ko Apelāciju padome gatavojās vērtēt, un ka tai šajā sakarā ir bijusi iespēja izteikties. Tādējādi Pirmās instances

49. Turklāt Pirmās instances tiesa nav ņēmusi vērā šo argumentu Pārsūdzētajā spriedumā, tādā veidā pati pārkāpjot tiesības tikt uzklausi tam. Apelācijas sūdzības iesniedzēja norāda, ka šo Apelāciju padomes un Pirmās instances tiesas pārkāpumu rezultātā tai ir bijusi liegta iespēja ierobežot reģistrācijas pieteikumā norādīto preču sarakstu, attiecīnot to tikai uz sēklām, un tādējādi nodrošināt, ka šis pieteikums tiek apmierināts.

50. Aizstāvībai Birojs norāda, ka Pirmās instances tiesa nav pārkāpusi apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības tikt uzklausi tam, jo tā varēja izvirzīt argumentus replikas rakstā. Turklāt tas norāda, ka Apstrīdētajā lēmumā atsauce uz sēklu krāsvielu ražotāja interneta lapu neveido minētā lēmuma

pamatojumu, bet ir vienīgi elements, kas to apliecina. Turklāt Apstrīdētais lēmums nebūtu bijis atšķirīgs, ja apelācijas sūdzības iesniedzēja būtu ierobežojusi reģistrācijas pieteikumā norādīto preču sarakstu.

2. Vērtējums

51. Pamata, kas ir balstīts uz tiesību tikt uzklauskātai pārkāpumu, ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzējas izvirzītā argumentācija arī ir sadalāma divos atšķirīgos pamatos.

52. Vispirms, runājot par iebildumu, saskaņā ar kuru Pirmās instances tiesa pati ir pārkāpusi apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības tikt uzklauskātai, kas izteikts atšķirīgi, lai tiktu konstatēts, ka tiesas procesa ietvaros Pirmās instances tiesa neievēroja apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības uz aizstāvēšanos. Šis pamats balstās nevis uz Regulas 73. panta otro teikumu, bet uz Kopienas tiesību pamatprincipu ievērot tiesības uz aizstāvēšanos, kas nosaka, ka katrs Pirmās instances tiesas procesa dalībnieks var darīt zināmus lietderīgos faktus savu interešu aizstāvēšanai. Šī pamata ietvaros apelācijas sūdzības iesniedzēja pārmet Pirmās instances tiesai, ka tā Pārsūdzētajā spriedumā nav norādījusi argumentus tam, ka netika veikta attiecīgās interneta lapas satura iepriekšēja paziņošana.

53. Jāatgādina, ka, atbilstoši judikatūrai, tiesības tikt uzklauskātam tiesas procesā neietver to, ka tiesnesim savā lēmumā ir pilnībā jāiekļauj visi lietas dalībnieku apgalvojumi³³. Tiesnesim jāņem vērā šie apgalvojumi un pēc pierādījumu novērtēšanas jālemj par lietas dalībnieku prasījumiem, un jāpamato savs lēmums³⁴. Šajā gadījumā no Pārsūdzētā sprieduma izvērtēšanas izriet — lai arī Pirmās instances tiesa nav sīki izklāstījusi attiecīgo argumentāciju, minētajā spriedumā parādās tās kopsavilkums³⁵ un 58. un 59. punktā sniegta pamatota atbilde. Tātad pamats, kas ir balstīts uz apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesību tikt uzklauskātai pārkāpumu tiesvedības laikā Pirmās instances tiesā, nav pamatots.

54. Turklāt otrā pamata ietvaros Pirmās instances tiesai tiek pārņemts, ka tā pieļāvusi tiesību kļūdu, nospriežot, ka Apelāciju padome nav pārkāpusi apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības tikt uzklauskātai. Tātad šādā apmērā Pirmās instances tiesa nav ievērojusi pienākuma, kas, piemērojot Regulas 73. panta otro teikumu, gulstas uz Biroju,

33 — 1998. gada 10. decembra spriedums lietā C-221/97 P *Schröder u.c./Komisija, Recueil*, I-8255. lpp., 24. punkts.

34 — Turpat.

35 — Atgādināsim, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas argumentāciju Pirmās instances tiesa apkopoja šādi: "prasītāja uzsver, ka nav saņēmusi dokumentus, uz kuriem Birojs balstījies, pieņemot lēmumu, un tas traucē pārbaudīt veiktās izpētes atbilstību, saprast argumentāciju un tās pamatotību un, iespējams, apstrīdēt no tās izdarītos secinājumus. Līdz ar to prasītāja uzskata, ka tai ir liegta tiesības tikt uzklauskātai un iespēja ierobežot pieteikumā iekļauto preču un pakalpojumu sarakstu" (Pārsūdzētā sprieduma 49. punkts).

apjomu. Jāatgādina, ka jautājums, vai Pirmās instances tiesa ir pareizi piemērojusi tiesību uz aizstāvēšanas principus un jo īpaši tiesības tikt uzsklausītam, veido tiesību jautājumu, kas Tiesai jāizskata apelācijas sūdzības izskatīšanas laikā³⁶.

55. Saskaņā ar Regulas 73. panta otro teikumu, Biroja lēmumi "balstās tikai uz tādiem iemesliem vai pierādījumiem, par ko attiecīgajām pusēm ir bijusi iespēja iesniegt savus apsvērumus". Tādējādi šis pants Birojā piemērojamā procesa ietvaros nostiprina Kopienu tiesību pamatprincipu, saskaņā ar kuru tiesības uz aizstāvēšanas ir jāievēro jebkurā, pat administratīva rakstura procesā³⁷. Šajā sakarā ir jāuzsver — likumdevējs ir parūpējies, lai šis princips būtu minēts ne tikai vispārējā veidā Regulas 73. pantā, bet vēl arī gan Regulas noteikumos, gan tās piemērošanas noteikumos attiecībā uz katru no posmiem, kuru rezultāts var būt uzņēmēja interesēm pretējs lēmums³⁸. Šis princips ir norādīts jo īpaši noteikumos attiecībā uz absolūta atteikuma pamatojuma pārbaudi³⁹

un speciāli attiecībā uz procesu Apelāciju padomēs⁴⁰.

56. Saskaņā ar šo principu, Apelāciju padome var balstīt savu lēmumu atteikt preču zīmes reģistrāciju tikai uz faktiem vai tiesību normām, par ko pieteicējs ir varējis sniegt savus apsvērumus⁴¹. Varam uzskatīt, ka tādi ir fakti un tiesību normas, kas veido Apelāciju padomē apstrīdētā pārbaudītāja lēmuma pamatojumu. Faktiski pašam pārbaudītājam šie fakti bija jādara zināmi pieteicējam apsvērumu sniegšanai, un pieteicējs varēja tos atklātoti apstrīdēt apelācijas procesā minētajā padomē. Tāpat Regulas 73. pants nav interpretējams tā, ka tas uzliek par pienākumu Birojam iepriekš apkopot pieteicēja apsvērumus par faktiem un tiesību normām, ko tas norādījis sarakstē ar pārbaudītāju vai savā apelācijā par pārbaudītāja pieņemto lēmumu⁴². Turpretī tad, ja Apelāciju padome saskaņā ar Regulas 74. pantu pēc savas iniciatīvas nolemj vākt faktiskos elementus, kam jākalpo par pamatu lēmumam noraidīt preču zīmes reģistrācijas

36 — 2000. gada 21. septembra spriedums lietā C-462/98 P *Mediocredito/Komisija*, *Recueil*, I-7183. lpp., 35. punkts.

37 — 1983. gada 7. jūnija spriedums lietā 100/80 līdz 103/80 *Musique Diffusion française u.c./Komisija*, *Recueil*, 1825. lpp., 9. punkts, un 1996. gada 24. oktobra spriedums lietā C-32/95 P *Komisija/Lisrestal u.c.*, *Recueil*, I-5373. lpp., 21. punkts.

38 — *Komisijas 1995. gada 13. decembra Regula (EK) Nr. 2868/95, ar ko īsteno Regulu Nr. 40/94 (OV L 303, 1. lpp.)*.

39 — Regulas 38. panta 3. punkts un Regulas Nr. 2868/95 11. noteikums, kas ietverts 1. pantā.

40 — Regulas 61. panta 2. punkts.

41 — Pirmās instances tiesas 2002. gada 5. jūnija spriedums lietā T-198/00 *Hershey Foods/ITSB (Kiss Device with plume)*, *Recueil*, II-2567. lpp., 25. punkts, un 2003. gada 3. decembra spriedums lietā T-16/02 *Audi/ITSB*, *Recueil*, II-5167. lpp., 71. un 75. punkts.

42 — Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Hershey Foods/ITSB (Kiss Device with plume)* Pirmās instances tiesa šajā sakarā nosprieda, ka Apelāciju padome, pārbaudot apelāciju par pārbaudītāja lēmumu, var izmantot visas preču zīmes pieteikuma veidlapā iekļautās ziņas, nedodot prasītājam iespēju iepriekš iesniegt par tām savus apsvērumus (20. punkts).

pieteikumu un kas, iespējams, nav parādījušies ne pārbaudītāja lēmumā, ne pieteicēja dokumentos, Apelāciju padomei tie obligāti jāpaziņo pieteicējam, lai tas varētu darīt zināmus savus apsvērumus.

ir uzskatāmi jāparāda, ka, nepastāvot minētajam pārkāpumam, tas varētu labāk nodrošināt savu aizstāvību⁴⁴.

57. Šajā gadījumā no lietas materiāliem izriet, ka Apelāciju padome apelācijas sūdzības iesniedzējai nav paziņojusi tās izpētes rezultātu, ko tā veica par attiecīgās krāsas lietošanu saistībā ar attiecīgajām precēm, uz ko tā atsaucas Apstrīdētajā lēmumā, kā arī krāsvielu ražotāja interneta lapas saturu, kuras fragmentu tā citēja minētajā lēmumā. Tomēr uzskatu, ka nav runa par tiesību uz aizstāvēšanos pārkāpumu, kā dēļ Pirmās instances tiesai bija jāatceļ Apstrīdētais lēmums.

58. Kā izriet no Eiropas Kopienų Tiesas Statūtu 58. panta redakcijas, pamatu, kas ir balstīts uz procesa pārkāpumu, var uzskatīt par pamatotu tikai tad, ja attiecīgais pārkāpums ir apdraudējis apelācijas sūdzības iesniedzējas intereses. Tātad, lai pastāvētu tiesību uz aizstāvēšanos pārkāpums, ir nepieciešams, lai bez šī administratīvās iestādes pārkāpuma procesam varētu būt bijis cits rezultāts⁴³. Apelācijas sūdzības iesniedzējam

59. Tātad uzskatu, ka šajā gadījumā šie nosacījumi nav izpildīti. Vispirms, runājot par Apelāciju padomes Apstrīdētajā lēmumā minēto izpēti, ir taisnība, ka tā ir pretrunā apelācijas sūdzības iesniedzējas apgalvojumiem, saskaņā ar kuriem konkurenti neizmanto šo krāsu attiecīgo preču krāsošanai⁴⁵. Tomēr apgalvojums, saskaņā ar kuru oranža krāsa tiešām jau tiek izmantota attiecībā uz minētajām precēm, neveido reģistrācijas pieteikuma atteikumam nepieciešamo pamatojumu. Kā redzējam, Apelāciju padome, šajā ziņā pārņemot pārbaudītāja lēmumu, uzskatīja, ka attiecīgajai krāsai nepiemita atšķirtspēja attiecībā uz konkrētajām precēm, jo krāsai kā tādai principā nepiemīt tāda īpašība un oranža krāsa tiek ļoti bieži lietota. Tā arī norādīja, ka sēklas parasti tiek krāsotas krāsā, kas ir atšķirīga no dabīgās, sevišķi, lai norādītu, ka tās ir apstrādātas; tādējādi sēklu krāsošana netiek uztverta kā norāde uz izcelsmi. Turklāt oranžas krāsas vai līdzīga toņa mašīnas arī nav retums. Visbeidzot tā

43 — 1980. gada 10. jūlija spriedums lietā 30/78 *Distillers Company/Komisija, Recueil*, 2229. lpp., 26. punkts, un 2003. gada 2. oktobra spriedums lietā C-194/99 P *Thyssen Stahl/Komisija, Recueil*, I-10821. lpp., 31. punkts.

44 — 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-51/92 P *Hercules Chemicals/Komisija, Recueil*, I-4235. lpp., 81. punkts, un 2002. gada 15. oktobra spriedums apvienotajās lietās C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, no C-250/99 P līdz C-252/99 P un C-254/99 P *Limburgse Vinyl Maatschappij u.c./Komisija, Recueil*, I-8375. lpp., 318. punkts.

45 — Skat. prasītājas izvirzītos apelācijas par pārbaudītāja lēmumu pamatus (Apstrīdētā lēmuma 8. punkts).

norādīja, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas konkurenti arī var būt ieinteresēti izmantot minēto krāsu.

Apelāciju padomes lēmums varētu būt bijis savādāks, ja reģistrācijas pieteikums tiktu iesniegts tikai attiecībā uz sēklām. Faktiski minētās padomes pieņemtie atteikuma pamati jo sevišķi attiecas uz sēklām.

60. Tādējādi, kā mēs to redzēsim apelācijas pēdējā pamata pārbaudes ietvaros, šie apsvērumi ir pietiekami, lai pamatotu reģistrācijas pieteikuma noraidījumu. Lidz ar to apgalvojums, saskaņā ar kuru oranža krāsa vienlīdz tiek lietota sēklu un to apstrādes iekārtu krāsošanai, kalpo tikai tam, lai apliecinātu secinājumu, saskaņā ar kuru konkrētā sabiedrības daļa neuztvertu minēto krāsu kā norādi uz apelācijas sūdzības iesniedzējas preču izcelsmi.

61. Turklāt, kas attiecas uz Apstrīdētajā lēmumā citēto interneta lapas saturu, tas tikai apstiprina argumentu, ko pati apelācijas sūdzības iesniedzēja izvirzīja savas apelācijas atbalstam pret pārbaudītāja lēmumu, proti, ka sēklu ražotāji krāso savas preces⁴⁶.

62. Jebkurā gadījumā apelācijas sūdzības iesniedzēja nepierāda, ka šo dokumentu iepriekšēja paziņošana būtu varējusi tai ļaut ierobežot reģistrācijas pieteikumā norādīto preču sarakstu, un jo sevišķi to, kādā veidā

63. No tā izriet, ka Pirmās instances tiesa, nepārkāpjot Regulas 73. pantu, varēja uzskatīt, ka apelācijas sūdzības iesniedzējas tiesības uz aizstāvēšanos netika pārkāptas apstākļos, ar ko tiek pamatota Apstrīdētā lēmuma atcelšana, jo, no vienas puses, apelācijas sūdzības iesniedzēja jau zināja pieteikuma atteikuma pamatus, kas pēc būtības bija atrodami pārbaudītāja lēmumā vai pašas apelācijā, un, no otras puses, strīdus dokumentu iepriekšēja nepaziņošana neapdraudēja apelācijas sūdzības iesniedzējas interešu aizstāvību. Ņemot vērā šos apsvērumus, uzskatu, ka pamati, kas balstās uz tiesību tikt uzklautam pārkāpumu, nav pamatoti.

C — Par pamatu, kas ir balstīts uz Regulas 74. panta pārkāpumu attiecībā uz faktu pārbaudi pēc savas iniciatīvas

64. KWS apgalvo, ka Pirmās instances tiesa, aprobežojoties ar secinājumu, ka Apelāciju padome ir "pareizi pārbaudījusi un piemērojusi dažus nozīmīgus faktus", nav ievērojusi Regulas 74. pantu, saskaņā ar kuru "Birojs izskata faktus pēc savas iniciatīvas". Tādējādi, atbilstoši apelācijas sūdzības iesniedzējai, runa nav tikai par to, vai ir pārbaudīti fakti,

⁴⁶ — Turpat.

bet vai šī pārbaude ir bijusi pilnīga. Šādai pārbaudei bija jāļauj Birojam droši konstatēt, vai pastāv atteikuma pamatojumi atbilstoši Regulas 7. pantam, jo lēmums par to, vai reģistrēt apzīmējumu kā preču zīmi, ir pakļauts stingri noteiktai kompetencei, nevis diskrecionārai varai.

225. pantu un Kopienas tiesas Statūtu 58. pantu apelācija var balstīties tikai uz tiesību normu pārkāpumu, izslēdzot jebkādu faktu vērtējumu⁴⁷.

D — *Par Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu*

65. Šajā gadījumā, kaut gan Apstrīdētais lēmums ietver atsauci uz “padomes veikto izpēti”, minētajā lēmumā bija iekļauta norāde tikai uz sēklu krāsvielu ražotāja interneta lapu, kas nebija pietiekami, lai pamatotu atteikumu. Norāde vēl mazāk pamato atteikumu tāpēc, ka attiecīgā interneta lapa ir Amerikas uzņēmuma interneta lapa, un nav pierādīts, ka vispārīga izmantošana Amerikas tirgū var veidot nozīmīgu pierādījumu attiecībā uz Kopienā novērotu izmantošanu. Visbeidzot, tā kā šī interneta lapa ir angļu valodā, nav ne acīmredzams, ne pierādīts, ka konkrētā sabiedrības daļa Kopienā varēja ar to iepazīties.

1. Lietas dalībnieku argumenti

67. KWS atgādina, ka Birojs un Pirmās instances tiesa noraidīja reģistrācijas pieteikumu, pamatojoties tikai uz Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunktu, saskaņā ar kuru neregistrē preču zīmes, kam nav atšķirtspējas.

66. Tāpat kā Birojs uzskatu, ka šis pamats nav pieņemams. Faktiski Regulas 74. panta pārkāpuma aizsegā un apgalvojot, ka attiecināmo faktu padziļinātai pārbaudei būtu bijis jāpanāk, ka Birojs apmierina reģistrācijas pieteikumu, apelācijas sūdzības iesniedzēja patiesībā mēģina apstrīdēt faktu vērtējumu, ko pirms tam ir veikusi Apelāciju padome un vēlāk Pirmās instances tiesa. Taču no pastāvīgās judikatūras izriet, ka saskaņā EKL

68. Tā norāda, ka, atbilstoši judikatūrai, preču zīmei piemīt atšķirtspēja, ja to var uzskatīt par norādi uz izcelsmi, ka šajā gadījumā pietiek ar preču zīmes atbilstošu izmantošanu, ka vērtējums ir jāveic saistībā ar konkrētām precēm un pakalpojumiem,

47 — Skat. jo īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *VBA/Florimex* u.c. (138. punkts).

nevis abstrakti, ka jāņem vērā visi konkrētā gadījuma apstākļi, sevišķi izmantošana, un, visbeidzot, ka ir jāatsaucas uz konkrēti ieinteresētām aprindām.

Vēl kļūdaināks bijis vērtējums, ka attiecīgajā nozarē nepastāv vienvēidīgs krāsu lietojums. Attiecībā uz sēkļu apstrādes iekārtām runa ir par speciālām mašīnām, kas domātas rūpniecības uzņēmumiem un paredzētas novietošanai cehos. Tātad Pirmās instances tiesa ir pieļāvusi arī kļūdu vērtējumā, lemjot, ka ir bijis ierasts krāsot šādas mašīnas, jo īpaši oranžā krāsā.

69. KWS pārmet Pirmās instances tiesai šo principu neievērošanu, jo, no vienas puses, tā izvirzīja stingrākas prasības krāsu preču zīmēm nekā citām preču zīmēm un, no otras puses, balstījās uz savu, nevis ieinteresēto aprindu uztveri, un, visbeidzot, tā kļūdijās attiecībā uz atšķirtspējas kritēriju.

71. Birojs apgalvo, ka šis pamats nav pamatots.

70. Pirmās instances tiesa esot pieļāvusi kļūdu, norādot, ka konkrētās sabiedrības daļas uztvere krāsas gadījumā “[..] un vārdiskas vai grafiskas preču zīmes gadījumā, kas sastāv no apzīmējumiem, kuri nav atkarīgi no preču, ko tie apzīmē, veidola, obligāti nav vienāda”⁴⁸. Turklāt Pirmās instances tiesa esot maldīgi uzskatījusi, ka attiecīgai krāsai nav atšķirtspējas saistībā ar attiecīgajām precēm, lai gan tās ir adresētas specializētiem klientiem. Runājot par lauksaimniecības precēm, jo sevišķi par sēklām, tikai apelācijas sūdzības iesniedzēja ir lietojusi attiecīgo oranžo toni savu preču krāsošanai. Tātad Pirmās instances tiesa esot kļūdaini apgalvojusi, ka citu krāsu nianšu lietojums no konkurentu puses neļauj uzskatīt attiecīgo oranžās krāsas niansi par norādi uz izcelsmi.

2. Vērtējums

72. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Libertel* Tiesa atzina, ka krāsa kā tāda var veidot preču zīmi Direktīvas 2. panta nozīmē, ja to, kā šajā gadījumā, var apzīmēt ar starptautiski atzītu identifikācijas kodu⁴⁹. Turklāt tā precizēja, uz kādu kritēriju pamata katrā konkrētā gadījumā ir jāvērtē, vai krāsa kā tāda var būt atšķirtspējīga Direktīvas 3. panta 1. punkta b) apakšpunkta nozīmē un vai to attiecīgi var reģistrēt kā preču zīmi attiecībā uz noteiktām precēm un pakalpojumiem.

⁴⁸ — Pārsūdzētais spriedums (29. punkts).

⁴⁹ — 27.-42. punkts.

73. Ņemot vērā, ka Direktīvas 2. pants un 3. panta 1. punkta b) apakšpunkts un 3. punkts ir izteikti Regulas 4. pantam un 7. panta 1. punkta b) apakšpunktam un 3. punktam līdzīgā redakcijā, Tiesas sniegtā interpretācija iepriekš minētajā spriedumā lietā *Libertel* ir piemērojama Regulas ietvaros. Turklāt ir zināms, ka interpretācija, ko Tiesa sniedz par Kopienų tiesību noteikumiem, aprobežojas ar attiecīgā noteikuma jēgas un apjoma paskaidrošanu un precizēšanu, tā kā tas bija jāsaprot un jāpiemēro no spēkā stāšanās brīža⁵⁰. Iepriekš minētā sprieduma lietā *Libertel* interpretācija attiecībā uz Direktīvas noteikumu tātad ar atpakaļejošu spēku *mutatis mutandis* ir piemērojama attiecīgajiem Regulas noteikumiem.

74. Secinājumos iepriekš minētajās lietās *Libertel* un *Heidelbergers Bauchemie* norādīju, kādēļ uzskatu, ka krāsa kā tāda neatbilst Direktīvas 2. pantā noteiktajiem nosacījumiem, lai to varētu uzskatīt par apzīmējumu, kas spēj veidot preču zīmi. Tomēr šis jautājums nav izvērtēšanas priekšmets šīs apelācijas ietvaros. Tātad neatkarīgu par šo jautājumu norādīto, un turpināšu pārbaudīt pamatu, kas ir balstīts uz Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta pārkāpumu, balstoties uz Tiesas izklāstītajiem nosacījumiem iepriekš minētajā spriedumā lietā *Libertel*.

75. Jāatgādina, ka, atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, preču zīmes pamata funkcija ir garantēt patērētājam vai galalietotājam ar preču zīmi apzīmētās preces vai pakalpojuma izcelsmes identitāti, ļaujot tam nekļūdīgi atšķirt šo preci vai pakalpojumu no precēm vai pakalpojumiem ar citādu izcelsmi⁵¹. No tā izriet, ka Birojam, kad tam tiek iesniegts preču zīmes reģistrācijas pieteikums, ir jāpārbauda, vai šī preču zīme var ļaut konkrētajai sabiedrības daļai saprast, ka reģistrācijas pieteikumā norādīto preču vai pakalpojumu izcelsmes avots ir kāds noteikts uzņēmums. Tādēļ Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkts nosaka, ka neregistrē "preču zīmes, kam nav atšķirīgu īpašību [atšķirtspējas]". Tāpat ir skaidrs, ka jautājums, vai attiecīgai preču zīmei piemīt atšķirtspēja, ir jāvērtē, no vienas puses, saistībā ar precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem reģistrācija ir pieteikta, un, no otras puses, saistībā ar konkrētās sabiedrības daļas uzveri⁵².

76. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Libertel* Tiesa precizēja — ja konkrēto sabiedrības daļu veido vidusmēra patērētājs, kas ir samērā informēts, uzmanīgs un apdomīgs, ir jāņem vērā fakts, ka šim patērētājam tikai retumis ir iespēja tieši salīdzināt dažādas preču zīmes un ka viņam jāpaļaujas uz atmiņā saglabātu nepilnīgu veidolu. Tā norādīja, ka konkrētās sabiedrības daļas uztvere

50 — Skat. jo īpaši 2001. gada 20. septembra spriedumu lietā C-184/99 *Grzelczyk*, *Recueil*, I-6193. lpp., 50. punkts.

51 — 1998. gada 29. septembra spriedums lietā C-39/97 *Canon*, *Recueil*, I-5507. lpp., 28. punkts; 2001. gada 4. oktobra spriedums lietā C-517/99 *Merz & Krell*, *Recueil*, I-6959. lpp., 22. punkts, un 2004. gada 12. februāra spriedums lietā C-218/01 *Henkel*, *Recueil*, I-1725. lpp., 30. punkts.

52 — Skat. jo īpaši iepriekš minētos spriedumus lietā *Libertel* (75. punkts) un lietā *Henkel* (50. punkts).

tādas preču zīmes gadījumā, kuru veido krāsa kā tāda, obligāti nav tāda pati kā vārdiskas vai grafiskas preču zīmes gadījumā, kura sastāv no apzīmējuma, kas nav atkarīgs no apzīmēto preču veidola. Faktiski, pēc Tiesas domām, ja sabiedrības daļa ir pieradusi nekavējoties uztvert vārdiskas vai grafiskas preču zīmes kā apzīmējumus, kas identificē preces izcelsmi, tas pats obligāti nenotiek tad, ja apzīmējums saplūst ar tās preces veidolu, attiecībā uz kuru ir pieteikta apzīmējuma kā preču zīmes reģistrācija. Patērētāji nav pieraduši izdarīt pieņēmumus par preču izcelsmi, vadoties pēc preču vai to iepakojuma krāsas, ja nav citu grafisku vai teksta elementu, jo pašreizējā tirdzniecības praksē krāsu kā tādu principā neizmanto kā identifikācijas līdzekli. Krāsai kā tādai parasti nepiemīt spēja parādīt noteikta uzņēmuma preču atšķirību⁵³.

77. Ņemot vērā šos faktus un pretēji tam, ko apgalvo apelācijas sūdzības iesniedzēja, Pirmās instances tiesa Regulas 7. panta 1. punkta b) apakšpunkta interpretāciju nav veikusi kļūdaini, norādot, ka, lai gan šis noteikums nenoskaidro dažāda veida apzīmējumus, tad tomēr konkrētās sabiedrības daļas uztvere krāsas kā tādas gadījumā un tāda apzīmē-

juma gadījumā, kas nav atkarīgs no preces veidola, kuru tas apzīmē, obligāti nav vienāda⁵⁴.

78. Tāpat arī nav pamatots iebildums, atbilstoši kuram Pirmās instances tiesa vērtējusi attiecīgās krāsas atšķirtspēju pēc saviem kritērijiem, nevis saistībā ar konkrēto sabiedrības daļu, kā tas bija jādara.

79. Pirmās instances tiesa norādīja, ka konkrētā sabiedrības daļa ir īpaša sabiedrības daļa ar augstāku zināšanu un uzmanības līmeni nekā sabiedrības daļa parasti, tomēr nebūdamā ne speciāliste katras konkrētās preces jomā, ne arī neprofesionāla sabiedrības daļa⁵⁵. Kas attiecas uz lauksaimniecības, dārzkopības un mežsaimniecības precēm, kuras ietilpst 31. klasē, un jo īpaši sēklām, Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka šī sabiedrības daļa var uztvert sēklu krāsošanu, ja tā ir atšķirīga no dabiskās krāsas, kā norādi uz izcelsmi⁵⁶. Tomēr tā uzskatīja — tā kā krāsu lietošana, tai skaitā reģistrācijai piešķirtais oranžais tonis, šīm precēm nav retums, šī krāsa neļautu konkrētajai sabiedrības daļai atšķirt apelācijas sūdzības iesniedzējas preces no konkurentu precēm⁵⁷. Pirmās instances tiesa piebilda — tā kā šai

54 — Pārsūdzētais spriedums (29. punkts).

55 — Turpat (31. punkts).

56 — Turpat (32. punkts).

57 — Turpat (33. punkts).

53 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Libertel* (63.-65. punkts).

sabiedrības daļai ir īpašo zināšanu līmenis un tā ņem vērā, ka sēklu krāsošana var kalpot, lai norādītu, ka tās ir apstrādātas, šī sabiedrība neuztvers attiecīgo krāsu kā norādi uz izcelsmi⁵⁸.

80. Tāpat Pirmās instances tiesa uzskatīja, ka arī attiecībā uz iekārtām, kas ietilpst 7. un 11. klasē, konkrēto sabiedrības daļu veidoja lauksaimniecības mašīnu vidusmēra patērētājs. Tā nolēma — tā kā nereti sastopamas mašīnas, kas ir attiecīgā oranžā krāsā vai līdzīgā tonī, konkrētā sabiedrības daļa uztver minēto krāsu kā vienkāršu apdares elementu⁵⁹.

81. Šie Pārsūdzētā sprieduma pamati uzskatāmi liecina, ka Pirmās instances tiesa vērtēja, vai attiecīgajai krāsai varēja būt piemērus atšķirtspēja, ievērojot attiecībā uz katru reģistrācijas pieteikumā norādīto preču kategoriju noteiktās konkrētās sabiedrības daļas uztveri.

82. Visbeidzot, neuzskatu, ka apelācijas sūdzības iesniedzējai būtu pamats pārnest Pirmās instances tiesai, ka tā ir pieļāvusi kļūdu, piemērojot Regulas 7. panta 1. punkta

b) apakšpunktu, uzskatīdama, ka konkrētajai krāsai nebija atšķirtspējas attiecībā uz reģistrācijas pieteikumā norādītajām precēm.

83. Šādi iepriekš minētajā spriedumā lietā *Libertel* Tiesa norādīja, ka tikai izņēmuma gadījumos, jo īpaši, ja attiecīgo reģistrācijas pieteikumā norādīto preču vai pakalpojumu skaits ir ļoti ierobežots un tirgus ir ļoti specifisks, var atzīt krāsas kā tādas atšķirtspēju pirms izmantošanas⁶⁰. Turklāt tā nosprieda, ka pieejamo krāsu ierobežotā skaita dēļ pastāv vispārējas intereses nepamatoti neierobežot krāsu pieejamību citiem uzņēmumiem, kuru piedāvāto preču vai pakalpojumu veids atbilst tām precēm vai pakalpojumiem, attiecībā uz kuriem ir pieņemta reģistrācija; tādējādi iespēja reģistrēt šādu krāsu būs vēl mazāka, pieaugot norādīto preču un pakalpojumu skaitam⁶¹.

84. Pārsūdzētajā spriedumā Pirmās instances tiesa uzskatīja — konkrētajai krāsai nepiemīt atšķirtspēja attiecībā uz precēm, kas ietilpst 31. klasē, jo tās ir krāsotas, un, jo sevišķi runājot par sēklām, to krāsošana reizēm norāda, ka tās ir apstrādātas. Attiecībā uz sēklu apstrādes iekārtām, kas ietilpst 7. un 11. klasē, tā norādīja — apelācijas

58 — Turpat (35. punkts).

59 — Turpat (39. un 40. punkts).

60 — 66. punkts.

61 — Turpat (54.–56. punkts).

sūdzības iesniedzēja nav uzskatāmi parādījuši, ka tās pieder sevišķai mašīnu kategorijai, kuras nekrāso, un ka oranžā krāsa un līdzīgi toņi parasti tiek plaši lietoti mašīnu krāsošanai.

Birojs neiesniedza pretapelācijas sūdzību, tāpēc šis spriedums par šo jautājumu nav pārskatāms Tiesā.

85. Tā kā ar Pārsūdzēto spriedumu ir noraidīta prasība attiecībā uz precēm, nav pamata pārnest, ka papildus augstāk minētajiem pamatiem nav pārbaudīti Tiesas izklāstītie kritēriji iepriekš minētajā spriedumā lietā *Libertel* par attiecīgo preču skaitu, tirgus specifiku un nepieciešamību nodrošināt attiecīgās krāsas pieejamību konkurentiem. Tomēr šķiet nenoliedzams, ka šo kritēriju ņemšana vērā varēja tikai *a fortiori* pamatot apelācijas sūdzības iesniedzējas pieņemuma noraidīšanu.

86. Turpretī Pārsūdzētais spriedums ir kritizējams, jo ar to tika atcelts Apstrīdētais lēmums daļā, kas attiecas uz pakalpojumiem, kuri ietilpst 42. klasē, jo ar šo spriedumu tika secināts, ka konkrētajai krāsai piemīt atšķirtspēja attiecībā uz pakalpojumiem, neizvērtējot šos kritērijus vai tos piemērojot pretēji Tiesas pieņemtajam iepriekš minētajā spriedumā lietā *Libertel*⁶². Tomēr jau norādīju, ka

87. Jautājums, vai Pirmās instances tiesa šajā gadījumā pareizi veica apstākļu vērtējumu, uzskatot, ka konkrētā sabiedrības daļa neuztvers attiecīgo krāsu kā norādi ne uz konkrēto sēklu, ne mašīnu izcelsmi, ietver tīri ar faktiem saistītu vērtējumu. Ir zināms, ka Pirmās instances tiesas faktu vērtējums nav tiesību jautājums, uz kuru attiecas Tiesas kontrole apelācijas ietvaros, ja vien tas neskar iesniegto pierādījumu sagrozīšanu⁶³. Kopienas preču zīmju jomā Tiesa piemēro šo noteikumu attiecībā uz vārdiskām preču zīmēm, ja tai lūdz pārbaudīt Pirmās instances tiesas vērtējumu, konkrēti, jautājumā par to, vai Regulas 7. panta 1. punkta c) apakšpunkta nozīmē attiecīgā preču zīme ir aprakstoša saistībā ar konkrētām precēm un pakalpojumiem, un par atšķirtspējas neesamību atbilstoši tā paša noteikuma b) apakšpunktam⁶⁴.

62 — Šādi Pirmās instances tiesa Pārsūdzētajā spriedumā uzskatīja: "tā kā pieteiktā krāsa [...] atbilst specifiskai niansei, neskaitāmas krāsas paliek pieejamas identiskiem vai līdzīgiem pakalpojumiem" (45. punkts), lai gan iepriekš minētajā spriedumā lietā *Libertel* Tiesa norādīja, ka "patiesībā izmantojamo krāsu ierobežotā skaita dēļ pat neliels to kā preču zīmju reģistrācijas pakalpojumiem vai precēm skaits varētu izsmelt visu pieejamo krāsu paleti" (54. punkts).

63 — 2001. gada 21. jūnija spriedums lietā C-280/99 P līdz C-282/99 P *Moccia Irme* u.c./Komisija, *Recueil*, I-4717. lpp., 78. punkts, un 2002. gada 25. aprīļa rīkojums lietā C-323/00 P *DSG/Komisija*, *Recueil*, I-3919. lpp., 34. punkts.

64 — 2002. gada 19. septembra spriedums lietā C-104/00 P *DKV/ITSB*, *Recueil*, I-7561. lpp., 22. punkts, un 2004. gada 5. februāra rīkojums lietā C-326/01 P *Telefon & Buch/ITSB*, *Recueil*, I-1371. lpp., 35. punkts.

Nesaskatu iemeslus, kas pamatotu, ka būtu pieņemama atšķirīga nostāja attiecībā uz kontroli pār to, kā Pirmās instances tiesa praksē piemēro kritērijus, kurus Tiesa notei-

kusi krāsas kā tādas reģistrācijai. Turklāt šajā gadījumā apelācijas sūdzības iesniedzēja neapgalvo, ka Pirmās instances tiesa sagrozījusi tai iesniegtos elementus.

VI — Secinājums

88. Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, piedāvāju Tiesai apelācijas sūdzību noraidīt un piespriest *KWS Saat AG* atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.